

Заклад позашкільної освіти «Комунарський районний центр молоді та школярів»
Запорізької міської ради

Інструкція
з охорони праці № 1/
для робітника з комплексного обслуговування і ремонту будинків

Заклад позашкільної освіти «Комунарський районний центр молоді та школярів»
Запорізької міської ради

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗПО «КРЦМтаШ»

20 ____ № ____

ІНСТРУКЦІЯ

з охорони праці № 11

ДЛЯ РОБІТНИКА З КОМПЛЕКСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТУ БУДИНКІВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з охорони праці для робітника з комплексного обслуговування і ремонту будинків розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (зі змінами), ДНАОП 0.00-8.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», ДНАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», ДНАОП 0.00-4.12-99 «Типове положення про навчання з питань охорони праці», НПАОП 0.00-7.11-12. «Загальні вимоги стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників», НПАОП 0.00-1.30-01. «Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями» і є нормативним документом, що містить обов'язкові для дотримання працівником вимоги з охорони праці під час виконання ним робіт, визначених його функціональними обов'язками на даному робочому місці.

1.2. До роботи робітником з комплексного обслуговування і ремонту будинків (далі - робітник) допускаються після вивчення даної інструкції особи, які пройшли попередній медичний огляд, встановлений курс навчання за даною професією, а за необхідності стажування протягом 2-15 змін під керівництвом досвідчених працівників, спеціальне навчання з експлуатації і обслуговуванню обладнання, пройшли вступний та первинний (на робочому місці) інструктаж з питань охорони праці, пожежної безпеки, інструктаж і перевірку знань з електробезпеки і отримали 1-шу кваліфікаційну групу.

1.3. У процесі роботи робітник проходить періодичні медичні огляди 1 раз на 12 місяців, повторний інструктаж на робочому місці 1 раз на 6 місяців.

1.4. До обов'язків робітника входить виконання робіт з обслуговування та ремонту внутрішніх систем водопостачання та каналізації, поточний ремонт будівель, споруд, меблів та обладнання.

1.5. Робітнику видається безоплатно спецодяг та засоби індивідуального захисту.

1.6. Під час виконання робіт на даному робочому місці на робітника можуть впливати такі небезпечні та шкідливі фактори:

- травмування;
- отруєння парами лакофарбових виробів;
- ураження електричним струмом;
- хімічні та термічні опіки;
- протяги;

1.7. Працівник має право відмовитись від дорученої роботи, не пов'язаної з його прямими обов'язками, якщо створилась небезпечна для його життя ситуація, або для людей, які його оточують, і навколишнього середовища.

Робітник з комплексного обслуговування і ремонту будівель зобов'язаний:

1.8. Дотримуватись Правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.9. Застосовувати спецодяг та засоби індивідуального захисту.

1.10. Періодично проходити медичне обстеження.

1.11. Виконувати тільки ту роботу, за якою пройдено інструктаж з охорони праці і до якої допущений.

1.12. Вивчати й удосконалювати методи безпечної роботи.

1.13. Забороняється приступати до роботи у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, а також у хворобливому або стомленому стані.

1.14. Дбайливо ставитись до устаткування й обладнання та використовувати його за призначенням.

1.15. Знати й виконувати вимоги нормативних актів, інструкцій з охорони праці, правила користування засобами колективного та індивідуального захисту.

1.16. Співпрацювати з керівництвом закладу щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці, повідомляти про порушення вимог охорони праці.

1.17. У випадку травмування звертатися за медичною допомогою і повідомити про подію адміністрацію (керівника). Вимагати складання акту за формою Н-1.

1.18. Особи, які порушили вимоги даної інструкції, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Переконайтесь у справності та одягнути спецодяг, спецвзуття, застебнути або підв'язати рукави спецодягу.

2.2. Перевірити своє робоче місце й місце виконання робіт, переконайтесь, що воно не захищене сторонніми предметами.

2.3. Упевнитись, що робоче місце достатньо освітлене, підлога на робочому місці суха й чиста (не слизька).

2.4. Перевірити справність обладнання, інструменту та пристосувань, порядок розміщення їх на робочому місці.

2.5. Перевірити наявність сумки (контейнеру) для переміщення інструменту.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Підтримувати робоче місце у належному порядку, не загроможувати проходи і робоче місце не потрібними у даний момент трубами, деталями, сторонніми предметами тощо.

3.2. Не припускати поспішність у роботі, дотримуватись безпечних прийомів і методів праці.

3.3. Не допускати переохолодження тіла від руху повітря (протягів, вентиляції) для запобігання можливого захворювання.

3.4. Через кожні 2-3 години роботи стоячи, робити короточасні перерви на 5-10 хвилин, для відпочинку використовувати зручний стілець.

3.5. Під час робіт з використанням лакофарбових виробів:
– застосовувати спеціальні пасти і мазі для запобігання шкідливого впливу на шкіру:

- одягнути протигаз або респіратор, окуляри та гумові рукавички;
- ввімкнути примусову вентиляцію та освітлення;
- у разі наявності поранень шкіри, не приступати до роботи без отримання дозволу медичного закладу.

3.6. Під час виконання робіт на висоті:

- отримати дозвіл керівництва на виконання робіт на висоті;
- оглянути місце проведення робіт і впевнитись в надійності драбин, стрем'янок огорожень, парапетів та засобів страхування;
- огородити зону можливого падіння матеріалів, інструменту, тари тощо;
- надіти запобіжний пояс і закріпити страхувальний канат;
- не приступати до виконання роботи під час ожеледиці, густого туману, при сильному вітрі, зливах, грозі та сильному снігопаді.

3.7. Під час виконання сантехнічних робіт:

- перекрити подачу води у разі ремонту трубопроводів, набиванні сальників, підтягуванні болтів тощо, воду злити.
- не ремонтувати трубопроводи під тиском;
- не відкривати і не закривати вентиля за допомогою випадкових пристосувань;
- проводити нарізання та відрізання труб тільки в спеціальних лещатах (затискачах);

3.8. Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням ручного електрифікованого інструменту

3.8.1. Під час роботи з ручним електроінструментом класу I працівники повинні використовувати ЗІЗ (діелектричні рукавички, діелектричні калоші, діелектричні гумові килимки) відповідно до вимог НПАОП 40.1-1.21-98.

3.8.2. У приміщеннях без підвищеної небезпеки ураження працівників електричним струмом дозволяється виконувати роботи з використанням електроінструменту класів II та III без застосування ЗІЗ.

3.8.3. Не дозволяється натягувати, перекручувати та перегинати кабель, що живить електроінструмент, ставити на нього вантаж, а також допускати перетинання цього кабелю з тросами, кабелями та рукавами для газозварювання.

3.8.4. Установлювати робочу частину електроінструменту в патрон та вилучати її з патрона, а також регулювати електроінструмент дозволяється тільки після повного зупинення та вимкнення його штепсельної вилки з електричної мережі.

3.8.5. Під час роботи електроінструменту стружку необхідно видаляти спеціальними гачками або щітками після повного зупинення електроінструменту. Не дозволяється видаляти стружку або тирсу руками.

3.8.6. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом з приставних драбин.

Під час виконання робіт з електродрилем предмети, що підлягають свердлінню, необхідно надійно закріплювати.

Не дозволяється торкатись руками до різального інструменту, що обертається.

3.8.7. Під час свердління електродрилем з використанням важеля для притискування необхідно стежити, щоб кінець важеля не спирався на поверхню, з якої він може зісковзнути.

Не дозволяється застосовувати замість важелів випадкові предмети.

деталі.

3.8.9. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом, в якому відсутній захист від дії крапель або бризок (при виконанні робіт за умов дії крапель та бризок, а також на відкритих майданчиках під час снігопаду або дощу).

3.8.10. У разі раптового зупинення електроінструменту (зникнення напруги в мережі, заклинювання рухомих частин тощо) його необхідно від'єднати від електричної мережі вимикачем.

У разі перенесення електроінструменту з одного робочого місця на інше, а також під час перерви в роботі та після її закінчення електроінструмент необхідно від'єднати від електричної мережі за допомогою штепсельної вилки.

3.8.11. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом, у якого закінчився термін періодичної перевірки, або якщо він має хоча б одну з таких несправностей:

- пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки;
- пошкодження кришки щіткотримача;
- нечітка робота вимикача;
- іскріння щіток на колекторі, що супроводжується появою кругового вогню на його поверхні;
- витікання мастила з редуктора або вентиляційних каналів;
- поява диму або запаху, характерного для палаючої ізоляції;
- поява підвищеного шуму, стуку, вібрації;
- злам або поява тріщин у корпусній деталі, рукоятці, захисному огороженні;
- пошкодження робочої частини електроінструменту;
- зникнення електричного зв'язку між металевими частинами корпусу та нульовим захисним штирем штепсельної вилки.

3.9. Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням драбин

3.9.1. Щаблі дерев'яних драбин повинні бути виготовлені з деревини твердих порід (бука, дуба, ясеня) або хвойних порід (сосни, модрини) вологістю не більше 15 %. Нахил волокон (косшар) у щаблях та деталях тятив не повинен перевищувати 7 %.

3.9.2. Тятиви дерев'яних драбин повинні виготовлятися із сосни абсолютною вологістю не більше 15 %.

3.9.3. Усі деталі дерев'яних драбин повинні мати гладку, обстругану поверхню після чистої машинної або ручної обробки.

3.9.4. Дерев'яні деталі та оковки драбин повинні щільно (без прозіву) прилягати одна до одної.

Не допускається зарівнювання прозівів між деталями.

3.9.5. Дерев'яні деталі драбин повинні підлягати гарячому просочуванню натуральною оліфою з подальшим покриванням безколірним лаком.

Забороняється фарбувати драбини фарбами.

3.9.6. Металеві деталі драбин повинні очищуватись від іржі, знежирюватись і всі, крім деталей кріплення, фарбуватись. Шайби, головки стяжок та шурупи повинні покриватись безколірним лаком.

3.9.7. Щаблі дерев'яних драбин повинні врізуватись в тятиви і через кожні 2 м скріплюватись стяжними болтами діаметром не менше 8 мм.

Не дозволяється застосовувати драбини, що збиті цвяхами, без скріплювання тятив болтами та врізування щаблів у тятиви.

розсувних триколіїних, у яких вона повинна бути 350 мм), а відстань від першого щабля до рівня установалення - не більше 400 мм.

3.9.8. Приставні дерев'яні драбини та стрем'янки завдовжки більше 3 м повинні мати два або більше металевих стяжних болтів, установалених під нижнім та верхнім щаблями.

Загальна довжина приставної дерев'яної драбини не повинна перевищувати 5 м.

3.9.9. Тятиви та щаблі дерев'яних драбин повинні складатись на вологостійкому клею.

3.9.10. Місця сполучення дерев'яних деталей з металевими (оковками, стяжками, шайбами, головками стяжок та болтів тощо) повинні покриватись шаром натуральної оліфи.

Закріплення металевих деталей до дерев'яних повинно виконуватись заклепками або болтовими з'єднаннями. Застосовувати шурупи допускається для закріплення оковок.

3.9.11. Тятиви приставних драбин та стрем'янок повинні розходитись донизу. Ширина приставної драбини та стрем'янки за осями тятив повинна бути не менше 300 мм вгорі і 400 мм знизу.

3.9.12. Приставні драбини та стрем'янки повинні бути обладнані пристроєм, що запобігає перевертанню та зсуванню їх під час виконання робіт.

На нижніх кінцях приставних драбин та стрем'янок повинні бути оковки з гострими наконечниками у тому разі, якщо вони установалюються на землі. У разі використання драбин на гладких поверхнях (паркеті, металі, плитці, бетоні) на них повинні надягатись башмаки з гуми або іншого нековзкого матеріалу.

3.9.13. Верхні кінці драбин, якщо їх приставають до труб або проводів, повинні бути обладнані спеціальними гаками-захватами.

Підвісні драбини, які застосовуються для виконання робіт на конструкціях та проводах, повинні бути обладнані спеціальними пристосуваннями, що забезпечують їх міцне закріплення.

3.9.14. На кожній з драбин, що перебуває в експлуатації, повинні бути зазначені:

- інвентарний номер;
- дата проведення наступного випробування;
- належність цеху (дільниці тощо).

На дерев'яних та металевих драбинах написи повинні виконуватись на тятивах, а на мотузкових - на закріплених на них бирках.

3.9.15. Не дозволяється виконувати роботи з приставної драбини, стоячи на щаблі, розташованому на відстані менше 1 м від верхнього кінця драбини.

3.9.16. Допускається зрощувати не більше двох дерев'яних приставних драбин шляхом міцного з'єднання їх металевими хомутами, накладками з болтами тощо з обов'язковим проведенням подальшого випробування зрощених драбин.

3.9.17. Заборонено у разі недостатньої довжини драбини створювати додаткові опорні споруди з ящиків, бочок тощо.

3.9.18. Приставна драбина повинна установалюватись під кутом нахилу до горизонтальної площини не менше 45° і не більше 60°. При установаленні драбини під кутом нахилу менше 60° додаткове закріплення верхньої частини драбини не вимагається.

3.9.19. Забороняється установалювати драбину на східні марші сходової

клітки. У разі необхідності на сходових клітках повинен споруджуватись поміст.

3.9.20. Не дозволяється виконувати роботу з двох верхніх щаблів стрем'янок, які не мають поручнів або упорів.

Перебування на щаблях приставної драбини або стрем'янки дозволяється одному працівнику.

3.9.21. Не дозволяється піднімати або опускати вантаж по приставній драбині та залишати на ній інструмент.

3.9.22. Не дозволяється на приставних драбинах та стрем'янках:

- виконувати роботи біля обертових механізмів, працюючих машин, транспортерів тощо та над ними;
- виконувати роботи із застосуванням електричного та пневматичного інструменту, будівельно-монтажних пістолетів;
- виконувати газо- та електрозварювальні роботи;
- натягувати проводи та підтримувати на висоті важкі деталі (для виконання таких робіт повинні застосовуватись риштування або стрем'янки з верхніми площадками, обгородженими поручнями).

3.9.23. Перед початком виконання робіт із застосуванням приставної драбини необхідно забезпечити її стійкість, верхній кінець закріпити за стійкі конструкції, щоб виключити можливість зміщення драбини.

У разі виконання робіт з підвісних, приставних та з розсувних драбин на висоті більше 1,3 м працівники повинні застосовувати запобіжні пояси.

3.9.24. Не дозволяється використовувати переносні металеві драбини в розподільних установках напругою 220 кВ і нижче.

3.9.25. Тріщини в щаблях та тятиві допускаються завдовжки не більше 100 мм і завглибшки не більше 5 мм. Тріщини не повинні послаблювати тятиву та щаблі драбини.

Не допускається будь-яке замазування тріщин або надломів шпаклівкою, заклеюванням або іншим способом.

Розсувні приставні драбини повинні мати коліна, які можна плавно висовувати і засовувати, надійно стопорити на будь-якій заданій висоті. Коліна драбин не повинні самочинно складатись. Зусилля, необхідне для висування колін драбин, не повинно перевищувати 500 Н (50 кгс).

Упори, якими закінчується тятива, повинні щільно закріплюватись і не мати люфту. У разі стирання гумових башмаків їх необхідно замінювати. Затуплені наконечники необхідно заточувати.

3.9.26. Під час огляду металевих драбин необхідно переконатись у відсутності деформації вузлів драбин, тріщин в металі, задирок, гострих країв, порушення кріплення щаблів до тятів тощо.

Під час огляду мотузкових драбин необхідно переконатись у тому, що канат не має розривів, надрізів, розпущених ділянок, тятиви надійно зв'язані зі щаблями без послаблення вузлів, захвати міцно зчіплені з канатом і затягнені дротяними бандажами.

3.9.27. Усі переносні драбини та стрем'янки після виготовлення їх та капітального ремонту, а також періодично під час експлуатації повинні випробовуватись статичним навантаженням:

- 1 раз на 12 міс. - металеві драбини та стрем'янки;
- 1 раз на 6 міс. - дерев'яні драбини та стрем'янки;

3.9.28. Під час проведення статичного випробування приставні та розсувні дерев'яні та металеві драбини повинні установлюватись на твердій основі і приставлятись до стіни або конструкції під кутом 60° до горизонтальної площини; триколіїні драбини повинні бути повністю розсунуті.

3.9.29. Випробування драбин та стрем'янок повинно проводитись підвішуванням до їхніх щаблів та тятив статичного вантажу. Тривалість кожного випробування - 2 хв.

3.9.30. Випробування на міцність щабля розсувної драбини повинно проводитись підвішуванням вантажу 2 кН (200 кгс) всередині незміцненого щабля нижнього коліна драбини.

Тятиви повинні випробовуватись у два прийоми: спочатку до кожної з них повинен посередині прикладатись вантаж 1 кН (100 кгс) потім усі коліна повинні випробовуватись по чергово. Після зняття вантажу до обох тятив у середній частині середнього коліна повинен підвішуватись вантаж 2 кН (200 кгс) (вантаж можна підвішувати до середнього щабля).

Коліна драбини, що розсуваються, після проведення випробування повинні вільно опускатись та підніматись.

3.9.31. Випробування на міцність щабля приставної драбини та зрощеної приставної драбини повинно проводитись підвішуванням до одного незміцненого щабля в середній ланці прольоту вантажу 1,2 кН (120 кгс). Після зняття цього вантажу на щаблях та в місцях врізування їх у тятиву не повинно бути пошкоджень.

Виявлені під час проведення випробувань несправності драбини повинні усуватись, після чого випробування повинно проводитись повторно у повному обсязі.

3.9.32. Стрем'янку перед початком випробувань необхідно установити у робоче положення на рівній горизонтальній площадці, і до незміцненого щабля її в середній частині підвісити вантаж 1,2 кН (120 кгс). За наявності щаблів на обох суміжних колінах стрем'янки після закінчення випробування першого коліна аналогічно повинно проводитись випробування другого коліна. Якщо друге коліно стрем'янки використовується тільки для упору, то його достатньо випробувати вантажем 1 кН (100 кгс), підвішеним безпосередньо до кожної з тятив в середній частині коліна.

Під час проведення випробувань тятив приставних драбин та стрем'янок вантаж 1 кН (100 кгс) повинен прикладатись до обох тятив в середній частині коліна.

3.9.33. Розсувні драбини під час проведення випробувань ланцюгів, гаків та замикальних пристроїв повинні підвішуватись за гаки вертикально, і до нижнього щабля драбини повинен підвішуватись вантаж 2 кН (200 кгс). Після зняття вантажу в місцях зварювання ланок ланцюга не повинно бути тріщин, а також деформації зварених ланок та замикальних пристроїв.

3.9.34. Мотузкові та металеві підвісні драбини повинні підвішуватись вертикально та закріплюватись двома захватами до конструкції. До середини нижнього щабля повинен підвішуватись вантаж 1,2 кН (120 кгс). За наявності у металевих драбин робочої площадки вантаж після закінчення випробувань щаблів повинен підвішуватись і до цієї площадки.

За відсутності умов для проведення випробувань підвісних драбин у робочому (вертикальному) положенні їх можна випробовувати на розтягування в

горизонтальному положенні, контролюючи у цьому разі навантаження динамометром.

Випробування металевої розбірної переносної драбини повинно проводитись підвішуванням вантажу 2 кН (200 кгс) до верхнього шабля сьомої (нижньої) секції протягом 5 хв. Після зняття вантажу не повинно бути деформації, тріщин та інших пошкоджень, що знижують механічну міцність таких драбин.

3.9.35. Драбини необхідно зберігати в сухих приміщеннях.

3.10. Робітнику забороняється:

- працювати без спецодягу та засобів індивідуального захисту, або у несправному спецодязі.
- працювати на несправному обладнанні та з несправним інструментом;
- працювати при недостатньому освітленні;
- відкривати й знімати запобіжні пристрої, огороження під час роботи устаткування, обладнання тощо;
- самостійно усувати несправності устаткування, обладнання;
- користуватись обладнанням, устаткуванням, приладами, апаратами тощо без попереднього ознайомлення з інструкціями з експлуатації від виробника;
- палити та приймати їжу на робочому місці;

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Прибрати інструменти, обладнання та інвентар.

4.2. Перевірити місце проведення робіт.

4.3. Перевірити чи закриті вікна

4.4. Зняти спецодяг, привести його до ладу, повісити в спеціально відведеному місці. Вимити руки з милом.

4.5. Повідомити безпосереднього керівника робіт про виявлені неполадки або вихід з ладу устаткування.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі виникнення аварійної (надзвичайної) ситуації проявляти спокій. За можливості здійснити оцінку ступеню загрози.

5.2. Повідомити керівника робіт, відповідні аварійні служби.

5.3. У випадку раптового припинення електропостачання, вимкнути все електроустаткування та відключити джерела електроенергії. Вжити заходів щодо запобігання паніки.

5.4. У разі виявлення ознак горіння (дим, запах гару), відключити джерела електропостачання, знайти джерело займання, вжити заходів щодо його ліквідації (локалізації), викликати працівників ДСНС та повідомити про подію безпосереднього керівника робіт.

Інструкцію розробив
заступник директора з АГЧ

В.О. Концур

Узгоджено
інженер з ОП

В.В. Малиш